

Lipińska, Maria

Janina Fetlińska z d. Galicka (1952-2010)
: dr n. med., pielęgniarka, senator RP VI
i VII kadencji, polityk

Medycyna Nowożytna 16/1 - 2, 247-250

2009 2010

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JANINA FETLIŃSKA Z D. GALICKA **(1952–2010)**

**dr n. med., pielęgniarka,
senator RP VI i VII kadencji, polityk**

„Najlepsi z nas zawsze odchodzą pierwsi. Będą tam na nas czekać”

Urodziła się 14 czerwca 1952 roku w miejscowości Tuligłowy, w rodzinie o silnych tradycjach patriotycznych. Liceum Medyczne Pielęgniarstwa ukończyła w Krakowie w roku 1971. Po uzyskaniu dyplomu pielęgniarki podjęła pracę w Klinice Chirurgii Szczękowej PSK nr 1 przy AM w Krakowie, aby odbyć 2-letni staż – niezbędny wówczas – do podjęcia studiów wyższych. Wydział Pielęgniarski lubelskiej Akademii Medycznej ukończyła z wyróżnieniem uzyskując w roku 1977 tytuł magistra pielęgniarstwa.

Jako pierwsza polska pielęgniarka odbyła szkolenie specjalizacyjne pierwszego stopnia w zakresie medycyny społecznej; specjalizację drugiego stopnia uzyskała w zakresie organizacji ochrony zdrowia. W 1986 roku również jako pierwsza w Polsce pielęgniarka uzyskała stopień doktora nauk medycznych w zakresie pielęgniarstwa. W roku 1992 ukończyła Podyplomowe Studium Ekonomiki Zdrowia na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Szlify w zawodzie pielęgniarki zdobywała pracując kolejno jako kierownik Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia Kadr Medycznych

Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Ciechanowie (funkcję tę łączyła z obowiązkami wizytatora średnich szkół medycznych); na stanowisku kierownika Sekcji Analiz w Dziale Metodyczno-Organizacyjnym; piastowała stanowisko dyrektora oddziału Wojewódzkiego Zespołu Metodycznego Opieki Zdrowotnej w Ciechanowie; następnie Ciechanowskiego Ośrodka Organizacji i Ekonomiki Ochrony Zdrowia oraz Mazowieckiego Centrum Zdrowia Publicznego w Warszawie, a potem kierownika Oddziału Terenowego tej placówki w Ciechanowie. Pracowała również w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie. W 1991 roku współzarządzany przez nią zespół wygrał konkurs Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Banku Światowego na utworzenie eksperymentalnego konsorcjum zdrowia w ramach projektu Rządu Polskiego i Banku Światowego Reformy Polskiej Służby Zdrowia. Powierzono jej prowadzenie tegoż projektu – została dyrektorem Biura Ciechanowskiego Konsorcjum Zdrowia. Brała czynny udział w realizacji Programu Rozwoju Polskiej Służby Zdrowia Rządu Polskiego i Banku Światowego oraz jako ekspert, a następnie dyrektor Programu Rozwoju POZ i Samorządu Pielęgniarskiego Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych Rządu Kanadyjskiego. Uczestniczyła także w Programie PHARE w zakresie Rozwoju Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Polsce. Była ekspertem w zakresie pielęgniarstwa w programie PHARE w zakresie POZ; koordynatorem „Projektu edukacyjno-interwencyjnego dla krajów Europy Środkowo-Wschodniej mającego na celu ograniczenie zdrowotnych i społeczno-ekonomicznych następstw palenia tytoniu” oraz „Projektu działań interwencyjnych dla zmniejszenia częstości zagrożenia wymuszoną ekspozycją na bierne palenie małych dzieci na lata 2002-2003”, działała w Fundacji „Promocja Zdrowia”, Fundacji Stefana Batorego, Stowarzyszeniu Ciechanowskie Konsorcjum Zdrowia. Praca na stanowisku dyrektora Biura Ciechanowskiego Konsorcjum Zdrowia pozwoliła jej na podjęcie prac badawczych, organizacyjnych i szkoleniowych związanych z planowaniem strategicznym w ochronie zdrowia; planowaniem i wdrażaniem regionalnych programów prewencyjnych oraz wypracowaniem kompetencji i miejsca pielęgniarek rodzinnych w kształtującej się koncepcji POZ opartej o system lekarza rodzinnego. W latach 1992-1993 była członkiem zespołu pod kierunkiem Marka Balickiego, przygotowującego pierwszą wersję koncepcji reformy POZ. Pracowała również w Zespole Ekspertów ds. Pielęgniarstwa w POZ przy Biurze Naczelnej Pielęgniarki Kraju. Była członkiem wielu towarzystw naukowych i społecznych, m.in. Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego.

skiego, Ciechanowskiego Konsorcjum Zdrowia, Koalicji Organizacji Pozarządowych zrzeszonych pod nazwą Obywatelskiej Koalicji „Tytoń albo Zdrowie”, Stowarzyszenia Kolegium Pielęgniarek i Położnych Środowiskowych/Rodzinnych w Polsce, Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych, Stowarzyszenia Pielęgniarek Promujących Zdrowie, Stowarzyszenia Menadżerów Ochrony Zdrowia. Uczestniczyła w wielu zjazdach, konferencjach i sympozjach naukowych; w tym poświęconych kształceniu pielęgniarek oraz ich działalności w zakresie promocji zdrowia, pielęgniarstwu w podstawowej opiece zdrowotnej. Zajmowała się organizowaniem i prowadzeniem kształcenia podyplomowego pielęgniarek i lekarzy, nowatorskich form kształcenia pielęgniarek środowiskowych, organizowała Olimpiady Pielęgniarskie i Położnicze. Była członkiem Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkolnictwa Medycznego przy Ministrze Zdrowia. Jako inicjatorka kształcenia pielęgniarek w zakresie specjalności promocja zdrowia i edukacja zdrowotna została wicedyrektorem zorganizowanego przez siebie Instytutu Edukacji Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Ciechanowie Wyższej Szkoły Humanistycznej im. A. Gieysztora. W roku 1998 również jako inicjatorka dostrzegająca potrzebę kształcenia pielęgniarek na poziomie wyższym wysunęła wniosek rozważający koncepcję utworzenia kierunku pielęgniarstwo. Rezultatem było powstanie tego kierunku w PWSZ w Ciechanowie (2001) i objęcie przez nią od roku 2002 stanowiska dyrektora Instytutu Ochrony Zdrowia PWSZ w Ciechanowie. Była inicjatorką Ciechanowskiego i Akademickiego Forum Zdrowia, które integrowały wszystkie lokalne środowiska: dzieci, młodzież i osoby starsze. Ponadto inicjowała i wraz ze swoim zespołem organizowała festyny o charakterze edukacyjno-prozdrowotnym. Była rzeczoznawcą w zakresie podręczników szkolnych. Inicjowała również tłumaczenie bądź opracowanie podręczników dla pielęgniarek oraz wydawała recenzje i opinie dla wydawnictw. Opublikowała kilkadziesiąt artykułów naukowych z zakresu pielęgniarstwa, promocji zdrowia i zdrowia publicznego. Nie zdążyła – niestety – obronić rozprawy habilitacyjnej z zakresu kształcenia polskich pielęgniarek na poziomie uniwersyteckim. Pełniła urząd radnej powiatu ciechanowskiego pierwszej i drugiej kadencji. Była członkiem Prawa i Sprawiedliwości. W latach 2005 – 2007 była senatorem VI kadencji oraz członkiem Rady Politycznej PiS. W wyborach parlamentarnych w 2007 roku - w drodze reelekcji - uzyskała mandat senatora RP VII kadencji otrzymując rekordową ilość głosów (103 365). Wśród swoich wyborców w regionie ciechanowsko-płockim ceniona była za ogromne zaangażo-

wanie i troskę wobec drugiego człowieka oraz za działalność na rzecz służby zdrowia w Polsce. Zaangażowana była w wiele inicjatyw społecznych na szczeblu zarówno lokalnym, jak i krajowym. Była jednym z najbardziej aktywnych i pracowitych senatorów. Znamienne dla Niej było to, że pomagała wszystkim, którzy tej pomocy potrzebowali – nie pytając o poglądy polityczne. Wychodziła poza klasyczny typ polityka: była przede wszystkim pielęgniarką - społecznikiem, osobą o ogromnej wrażliwości społecznej, niezwykle życzliwą i pomocną ludziom; zawsze pogodną i uśmiechniętą. Określano Ją jako *senator wielkiego serca*.

Uważając, że *żyje się ideałami i pracuje dla swojego narodu*, najwyżej ceniła sobie dwa medale, które stanowiły dla niej dowód afirmacji i akceptacji lokalnego środowiska: medal „Za Zasługi dla Ciechanowa” i „Za Zasługi dla Województwa Ciechanowskiego”. Odznaczona została również „Odznaką Honorową” Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, odznaczeniem Ministra Zdrowia „Zasłużony dla Ochrony Zdrowia”, nagrodą „Białego Kruka”, tytułem „Amici bibliothecae” GBL oraz pośmiertnie Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski i Krzyżem Honorowym Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej AD AMICUM.

Zginęła w katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem 10 kwietnia 2010 roku uczestnicząc w obchodach 70. rocznicy zbrodni katyńskiej. Pochowana 21 kwietnia 2010 roku w Alei Zasłużonych na Cmentarzu Komunalnym w Ciechanowie.

„To nie tak miało być, zupełnie nie tak....”

Maria Lipińska
GBL oddział w Ciechanowie